

مسجد، جوانان و انتخابات

انتخابات در همه جای دنیا نشانه‌ی وفاداری و علاقه مندی مردم به نظام و کشور است، و برای یک کشور میزان شرکت کنندگان در انتخابات بسیار مهم است که میزان محبوبیت خود را در بین مردمشان بسنجند. به عنوان مثال جین شارپ می‌گوید: «تمامی دولت‌ها تنها تا زمانی می‌توانند به حکومت خود ادامه دهند که نیروی مورد نیاز خود را توسط همکاری، اطاعت و فرمانبرداری مردم و موسسات اجتماع تامین نمایند». (جین شارپ، بی‌تا، ص. ۲۷) ایشان در جای دیگر می‌نویسد: «هرچقدر مشروعیت نظام بیشتر باشد، فرمانبرداری و همکاری‌های که دریافت می‌کند نیز بیشتر و قابل‌اتکاتر خواهد بود». (جین شارپ، بی‌تا، ص. ۵۳) و از زاویه‌ای دیگر انتخابات همیشه راهی برای برهم زدن نظم و مشروعیت یک کشور توسط دشمنان یک ملت است. که با ایجاد تشکیک در انتخابات و تحریک جوانان به خواسته‌های خود برسند. که نمونه‌ی بارز آن در فتنه ۸۸ اتفاق افتاد و دشمنان انقلاب از آن بهره بردند ولی نتوانستند به هدفشان دست یابند. با این مقدمه که به ضرورت و اهمیت انتخابات اشاره داشت نقش مسجد در تنویر افکار جوانان در انتخابات پیش رو بیش از پیش مشخص می‌شود. به همین علت به بررسی این مهم در این نوشتار می‌پردازیم.

نقش داشتن مردم در انتخابات

یکی از مطالبی را که دشمنان کشورمان بر آن مانور می‌دهند این است که مردم در انتخابات هیچ نقشی نداشته و انتخابات از پیش تعیین شده است. این فکر اگر در جوانان ما شکل بگیرد دیگر انگیزه‌ای برای شرکت در انتخابات نداشته و به تبلیغ بر عدم شرکت در انتخابات در بین هم سالان و خانواده خود می‌پردازد. به همین دلیل با نزدیک شدن به هر دوره از انتخابات در کشور، رسانه‌های بیگانه این فکر را ترویج می‌دهند به عنوان نمونه سایت تایمز اسرائیل در مقاله‌ای به نام «انتخابات یا انتخابی از پیش تعیین شده...؟!» به قلم‌نما امین می‌نویسد: «گویا اینکه به نظر نمی‌رسد حضور مردم در انتخابات چندان اهمیتی داشته باشد و بیشتر شبیه نمایشی فرمالیته است تا به جهان نشان دهند که حکومتی مردم سالار در ایران برقرار است، که اگر به انتخابات دوره‌های پیشین نگاه می‌کنیم متوجه این مهم خواهیم بود... چرا که اگر انتخاب نمایندگان مجلس، رئیس‌جمهور و هر ارگان دیگری بر مبنای تصمیم و رای مردم بود، قطعاً تا کنون کشوری با این همه مشکلات نداشتیم و شاهد چنین جنایات بی‌رحمانه‌ای که در هیچ کجای جهان نمی‌توان نظیرش را یافت نمی‌بودیم.» (تایمز اسرائیل، ۲۰۱۵/۱۰/۱۹) روحانی محترم باید به تبیین جایگاه مردم در نظام دینی ما بپردازد و مردم سالاری دینی را به درستی تبیین نماید. اینکه مردم و خصوصاً جوانان حس کنند که نقش آفرین هستند موجب انگیزه برای آنان خواهد شد به عنوان نمونه وجود نازنین پیامبر در کارهایی که از طرف خداوند فرمان مخصوصی صادر نشده و کار به خود امت واگذار شده بود، گاه و بیگاه با مردم مشورت می‌کردند و حتی در مواردی رأی دیگران را بر نظر خود مقدم می‌داشتند. (قرائتی، ۱۳۸۹، ص. ۲۷) مقام معظم رهبری نیز در این باره می‌فرماید: «انتخابات واقعاً نعمت بزرگی است. این هم از برکات نگاه روشن و عمیق امام بزرگوار ما بود. کسانی در همان زمان بودند که معتقد بودند [وقتی] حکومت اسلامی است، انتخابات لزومی ندارد؛ امام فرمود نه، انتخابات باید باشد و منشأ اثر باشد، مردم تصمیم بگیرند، مردم انتخاب کنند و آنچه مردم می‌خواهند بشود. نتیجه‌ی این سیاست، این شد که مردم در کنار انقلاب و در

وسط میدان باقی ماندند و تا امروز بحمدالله باقی مانده‌اند؛ چون خود مردم اند که دارند انتخاب می کنند، خود مردم اند که دارند تصمیم می گیرند. انتخابات نعمت بزرگی است.» (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، ۱۳۹۴)

تبیین جایگاه انتخابات (حق الناس بودن انتخابات)

شور و هیجان از ویژگی های جوانی است و این خصوصیت در برخی از موارد مورد سوء استفاده برخی افراد واقع می شود و در بسیاری از موارد قدرت تصمیم گیری صحیح را از جوانان می گیرد، برخی از افراد هم در انتخابات سعی می کنند از این خصوصیت جوانان استفاده کرده و انتخاب آنان را به نفع خود مصادره نمایند به همین علت باید این هیجان در جوانان جهت دار شود تا جلوی انتخاب آگاهانه او را نگیرد. به همین دلیل نقش روحانی محترم در تبیین جایگاه رأی و اهمیت آن در سرنوشت جامعه بسیار حایز اهمیت است. تا در انتخاب خود دقت لازم را داشته باشد مقام معظم رهبری درباره حق الناس بودن انتخابات می فرمایند: «معنای حق الناس بودن این نیست که فقط آن کسی که پای صندوق نشسته است باید این حق الناس را رعایت کند که مثلاً فرض کنید آراء را عوضی نخواند یا کم و زیاد نکند؛ این یکی از مصادیق رعایت حق الناس است... یک بُعد دیگر [حق الناس] این است که مردمی که می خواهند رأی بدهند، اعتماد کنند به آن مجموعه‌هایی که واقعاً قابل اعتمادند؛ بعضی‌ها هستند که قابل اعتماد نیستند؛ کالذی استهوته الشیطن؛ (انعام/۷۱) گاهی این جور نیست که از روی صفا و واقعیت و علاقه‌مندی به انقلاب [باشد] - اساس کار، انقلاب است - و از روی علاقه‌مندی به انقلاب بیایند یک فهرست پیشنهادی را بدهند؛ نه، روی مقاصد دیگر - گاهی اوقات مقاصد فاسد - پیشنهادهایی می دهند. مردم توجه کنند و ببینند که آن فهرست هایی را که پیشنهاد شده است از کجا پیشنهاد شده؛ از طرف چه کسی پیشنهاد شده؛ آن کسانی را که مورد اعتمادند، قابل اطمینان اند، قابل اعتمادند انتخاب بکنند.» (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، ۱۳۹۴). پس روحانی محترم می تواند با آگاهی دادن به جوانان هم باعث نشاط جامعه و فضای انتخابات شود و هم جوان را در انتخاب آگاهانه یاری دهد تا خدای نخواستہ خلل در مسیر حرکت انقلاب رخ ندهد.

دست برتر داشتن در بین دشمنان

همانطور که در مقدمه اشاره شد انتخابات همیشه نشانه قدرت و اقتدار و نشان از رضایت مردم از حکومت دارد. و این یک برگ برنده‌ای است برای حاکمان تا بوسیله‌ی آن در مقابل دشمنان خود از موضع قدرت برخورد نمایند. اما شاید این در بین جوانان به درستی بیان نشده باشد و نسبت به اهمیت انتخابات و تأکید بر آن اطلاع کافی نداشته باشند. به همین دلیل روحانی محترم باید از این جنبه هم به تبیین انتخابات بپردازد. به عنوان نمونه امیر المومنین علیه السلام وقتی مردم بعد از پیامبر صلی الله علیه و آله به سمت ایشان نیامدند و ایشان را یاری نکردند مجبور شدند که خانه نشین شوند اما وقتی همین مردم بعد از خلیفه سوم به سمت ایشان آمدند و در اقبالی بی سابقه و ایشان را به عنوان امام پذیرفتند به طوری که خود حضرت این بیعت را اینطور توصیف می نمایند: «فَأَقْبَلْتُمْ إِلَيَّ إِقْبَالَ الْعُوذِ الْمَطْفِيلِ عَلَى أَوْلَادِهَا تَقُولُونَ أَلْبَيْعَةَ الْبَيْعَةِ» (شریف رضی، ۱۴۱۴، ص ۱۹۵) به همین پشتوانه حضرت در مقابل معاویه به بیعت و پذیرش امامت خود توسط همین مردم استدلال نموده و فرمودند: «إِنَّهُ بَايَعَنِي الْقَوْمُ الَّذِينَ بَايَعُوا أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ عَلَى مَا بَايَعُوهُمْ عَلَيْهِ فَلَمْ يَكُنْ لِلشَّاهِدِ أَنْ يَخْتَارَ وَلَا لِلْغَائِبِ أَنْ يَرُدَّ» (شریف رضی، ۱۴۱۴، ص ۳۶۷) مقام معظم رهبری نیز در جای جای بیاناتشان به این مهم تأکید داشته و فرمودند: «مشارکت در سرنوشت کشور علاوه بر اینکه در اداره و تعیین مدیریت کشور نقش دارد، در خنثی کردن

دشمنی دشمنان هم بزرگترین نقش را ایفا می کند.» (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، ۱۳۸۴). ایشان در دیدار مردم قم فرمودند: «حضور مردم یکی از آن عناصری است که دشمن را ناکام می کند. اینکه ما تکیه می کنیم، تأکید می کنیم، اصرار می‌ورزیم بر اینکه مردم همه شرکت کنند در انتخابات و من بارها این را قبلاً گفته‌ام که حتی آن کسانی که نظام را قبول ندارند، برای حفظ کشور، برای اعتبار کشور بیایند در انتخابات شرکت کنند. ممکن است کسی بنده را قبول نداشته باشد، عیبی ندارد اما انتخابات مال رهبری نیست، مال ایران اسلامی است، مال نظام جمهوری اسلامی است. همه باید بیایند در انتخابات شرکت کنند؛ این موجب می شود که نظام جمهوری اسلامی تقویت بشود، پایداری آن و ماندگاری آن تأمین بشود، کشور در حصار امنیتی کامل باقی بماند.» (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، ۱۳۹۴/۱۰/۱۹).

مسئله نفوذ و دادن ملاک برای انتخاب افراد لایق

همیشه در بین مؤمنین انقلابی بودند افرادی که خود را در لباس انسان مؤمن و دین‌دار جا زده و صدمات جبران‌ناپذیری را به مؤمنین وارد ساختند، این افراد منافق از زمان حضرت آدم وجود داشته آنجا که شیطان خود را به‌عنوان خیرخواه آنان معرفی نمود و قصه هبوط اتفاق افتاد تا زمان پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه و آله که منافقان زیادی در بین اصحاب ایشان حضور داشتند و بعد از ایشان باعث بروز انحرافات بزرگی در پیکره‌ی اسلام شدند وجود این افراد همیشه باعث خطر است و مردم باید نسبت به این امر آگاه شوند تا جلوی نفوذ آنان گرفته شود. مطلبی که چند وقتی است مقام معظم رهبری بر آن تأکید دارند تا در انتخابات مردم هوشیار باشند تا افراد منافق وارد این دو عرصه مهم نشده و پروژه نفوذ خود را اجرا نکنند.

بهترین مکان برای این آگاهی دادن به جوانان در این امر مسجد و خصوصاً روحانی محترم است باید در مسجد به این امر پرداخته شود. مقام معظم رهبری در این زمینه می‌فرمایند: «در این زمینه [مسئله‌ی نفوذ] روشنگری لازم است؛ روشنگری بدون اتهام، بدون تهمت زدن، بدون مصداق معین کردن، اما روشنگری اذهان مردم؛ چیز لازمی است. ببینید، یکی از آن چیزهایی که قرآن کریم خطاب به مخالفین، به یهود در آن روز، [می‌گوید] و بر آن‌ها ایراد می‌گیرد این است: لِمَ تَلْبَسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ؛ (آل عمران/۷۱) یکی از ایرادهای بزرگ این است که شما باطل را با حق مخلوط می‌کنید، مشتبّه می‌کنید؛ «لبس» یعنی اشتباه، «تلبسون» [یعنی] مشتبّه می‌کنید حق را با باطل، وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ، حق را کتمان می‌کنید. حقیقت را باید بیان کرد که این وظیفه‌ی ما است.» (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، ۱۳۹۴). ایشان در مورد ملاک انتخاب افراد فرمودند: «به نظر بنده این جور می‌رسد که چون یکایک افراد را ممکن است نشناسیم -خود بنده هم وقتی این فهرست‌ها را می‌آورند که بیایم رأی بدهم، بعضی از آدم‌های این فهرست‌ها را نمی‌شناسم اما اعتماد می‌کنم به آن کسانی که [این‌ها را] معرفی کرده‌اند، و نگاه می‌کنم ببینم آن کسانی که این فهرست را معرفی کرده‌اند چه کسانی هستند؛ اگر دیدم این‌ها آدم‌های متدین و مؤمن و انقلابی‌ای هستند، به حرفشان اعتماد می‌کنم و به [فهرست] آن‌ها رأی می‌دهم؛ اگر دیدم نه، کسانی که این فهرست را داده‌اند کسانی هستند که به مسائل انقلاب، به مسائل دین، به مسائل استقلال کشور خیلی اهمیتی نمی‌دهند، دلشان دنبال حرف آمریکا و غیر آمریکا است، به حرفشان اعتماد نمی‌کنم؛ به نظر من این راه خوبی است.» (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، ۱۳۹۴/۱۰/۱۹).

فهرست منابع

۱. دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۹۴/۱۰/۱۹.
۲. دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، بیانات در دیدار زائران و مجاورین حرم مطهر رضوی، ۱۳۸۴/۰۱/۰۱.
۳. دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۳۹۴/۱۰/۱۴.
۴. نهج البلاغه، شریف رضی، محمد بن حسین، تحقیق و تصحیح: صالح، صبحی، قم، هجرت، اول، ۱۴۱۴.
۵. از دیکتاتور تا دموکراسی، شارپ، جین، ترجمه: جادی، انجمن بدون مرز، ناشر انجمن بدون مرز بی تا (این کتاب به صورت pdf است)
۶. سیره پیامبر با نگاهی به قرآن کریم، قرائتی، محسن، تهران، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، سیزدهم، ۱۳۸۹.

دفتر مطالعات، پژوهش‌ها و ارتباطات حوزوی